

HOMILIE EENENDERTIGSTE ZONDAG C 2010

Een gastvrij onthaal voor Jezus in Jericho. Van alle kanten zijn de mensen toegestroomd. Men wil deze wonderdoener uit Nazareth wel eens in levende lijve zien. Men heeft zoveel over hem gehoord: dat hij doven laat horen, blinden laat zien en lammen weer laat lopen. Misschien laat hij ook te Jericho een kunstje zien. Verder zegt men, dat hij zo menselijk kan preken, dat hij niet op elk slakje zout legt zoals de Farizeeën en schriftgeleerden. Bij Hem is de sabbat er voor de mens en niet de mens voor de sabbat. Een nieuw geluid en een hele opluchting. Deze Jezus willen ze in levende lijve zien. Een drukte van jewelste dus. Bij zo'n drukte hebben kinderen en kleine mensen vaak pech en kijken ze tegen de hoge ruggen van de mensen aan. Die pech had ook Zachaeus, de kleine tollenaar. Ook hij had gehoord, dat Jezus in de stad was. Ook hij had de verhalen over Jezus gehoord en ook hij wilde die Jezus wel eens zien. Maar hij kon niet over de mensen heen kijken, want hij was maar klein van gestalte. Maar de mensen kenden hem ook als kleinzielig, kleingeestig. Als gehate belastinginner voor de Romeinen had hij de gewoonte om op elke slak zout te leggen, awanneer hij het vermogen van de mensen kwam schatten om er belasting over te heffen. Zo had hij zich bij de mensen gehaat gemaakt. Hijzelf was bovendien verre van onkreukbaar gebleken. Een soort NSB'er in onze begrippen. Geen goed woord voor Zachaeus. Die afperser, die bedrieger, die oplichter, die.....

Ook deze Zachaeus wil Jezus zien. Maar niemand geeft hem de kans. De mensen laten hem hun rug zien, letterlijk en figuurlijk. Maar Zachaeus is vindingrijk. Om Jezus toch te kunnen zien klimt Hij in een boom. Daar tussen de bladeren door heeft hij een goed zicht en hoeft hij bovendien niet voortdurend die hatelijke blikken en opmerkingen van de mensen over zich heen te laten komen. Daar tussen de bladeren door ziet hij Jezus aankomen, omgeven door een juichende menigte.

Meestal doet gejuich iets met mensen. Mensen houden van applaus. Ze raken verslaafd aan de loftuitingen van de mensen. Ze zeggen en doen daarom wat de mensen graag horen, want dat levert weer applaus op. Maar Jezus blijft altijd zichzelf, ook daar te Jericho. Hij blijft trouw aan zichzelf en aan zijn boodschap om niet te oordelen maar om te redden. Vandaar zijn aandacht voor Zachaeus. Want Jezus is iemand die mensen onbevooroordeeld tegemoet treedt. Hij verdeelt de mensen niet in vrienden en tegenstanders. Uit zorg gaat zijn aandacht zelfs heel bijzonder uit naar mensen die als tegenstander te boek staan: naar de zondaars, naar hen die zich van God verwijderd hebben. Jezus duwt hen niet verder van zich af maar zoekt hen op. Jezus wil daarom deze Zachaeus zien.

Jezus blijft zichzelf ook als plotseling de stemming omslaat en zich tegen Hem keert. Want als Jezus voorbij de boom van Zachaeus komt, dan kijkt naar boven naar Zachaeus in de boom. Hij spreekt geen verwensing uit. Hij gaat niet schelden, maar Hij zegt: "Zachaeus, kom vlug naar beneden, want vandaag moet ik bij jou te gast zijn." De verontwaardiging is groot. Zijn er dan geen betere mensen, bij wie Jezus te gast kan zijn dan bij deze bedrieger en tollenaar? Zeer zeker wel, maar Jezus wil juist bij deze man zijn, omdat die als een zondaar is afgeschreven. Ook Jezus ziet, dat deze man ziek is van de zucht naar geld en bezit. Maar veroordelen helpt geen mens niet vooruit. Immers haat wordt met haat beantwoord. Maar Jezus is gekomen om te redden. Hij is gekomen om de haat met liefde te beantwoorden.

En inderdaad, wanneer Jezus bij Zachaeus is binnengegaan, en terwijl de mensen buiten ook tegen Jezus te keer gaan, voltrekt zich binnen het wonder van de genezing van Zachaeus. Jezus geneest hem van de verblinding. Geld en bezit verliezen voor Zachaeus hun schittering. Zachaeus ontdekt plots wat hij voor mensen kan betekenen. Hij ziet zijn hebzucht onder ogen. Hij ziet de slachtoffers die hij heeft gemaakt. Zijn egoïstische grijphanden zijn veranderd in schenkende handen. "Bij deze schenk ik de helft van mijn bezit aan de armen en als ik iemand onrechtmatig iets heb afgenomen, geef ik het hem viervoudig terug."

Jezus is vol vreugde, omdat heil en genezing is gekomen in het huis van Zachaeus. Immers die was toch ook een zoon van Abraham, en behoorde dus tot het joodse volk.

Dit evangelieverhaal is voor ons opgeschreven. Jezus zoekt de verlorene op. Het moet ons met dank vervullen, want dit is het ware gezicht van God, dat Jezus ons laat zien. Maar hoe reageren wij? Hebben wij als christenen de mentaliteit van Jezus, of blijven wij als de mensen van Jericho hard en onverzoenbaar? Moge de Geest van Jezus ons hart en innerlijk veranderen. Amen.